

KOMENTÁŘ

15. 7. 2021

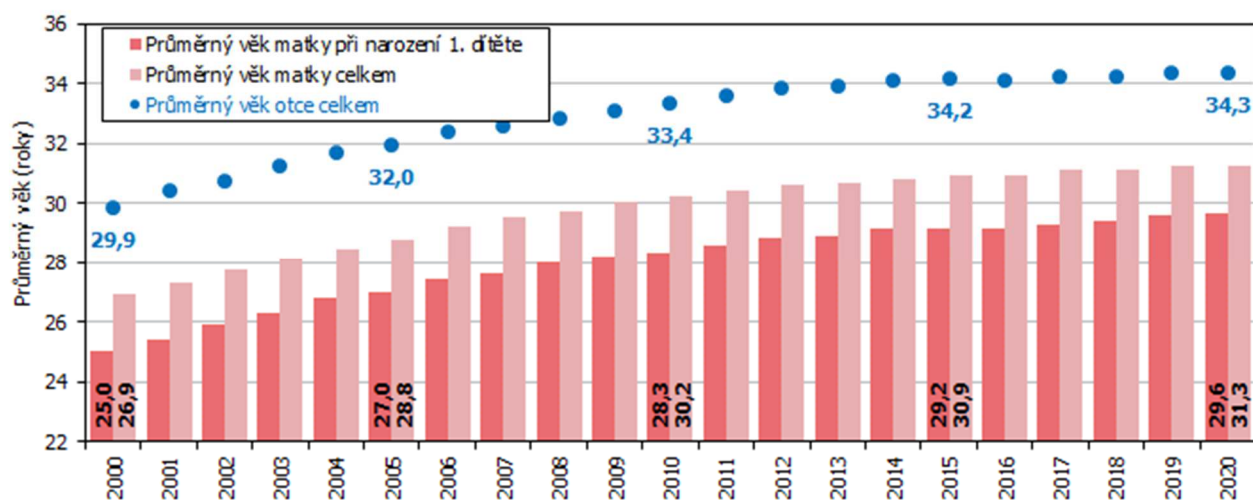
Věk rodičů dětí narozených v Jihomoravském kraji v roce 2020

Průměrný věk matek dětí narozených v Jihomoravském kraji překročil hranici 31 let a průměrný věk otců hranici 34 let. Od roku 2000 se průměrný věk rodičů živě narozených dětí v kraji zvýšil o více než 4 roky, ale v posledních letech byly změny jen nepatrné.

V roce 2020 se matkám s bydlištěm v Jihomoravském kraji **živě narodilo 12 859 dětí**, z toho 5 645 dětí se narodilo mimo manželství. **V roce 2000 měla matka narozeného dítěte v průměru téměř 27 let.** V roce 2005 byl tento věk o 2 roky vyšší, tj. 29 let, v roce 2010 přesáhl hranici 30 let a v roce 2017 překročil hranici 31 let. **V roce 2020 činil již 31,3 roku.**

Velmi podobně se v kraji vyvíjel i průměrný věk matky při narození prvního dítěte. **V roce 2000 měla matka v Jihomoravském kraji při porodu prvního dítěte v průměru 25 let**, v roce 2005 to bylo o 2 roky více, v roce 2010 matka s 1. dítětem měla v průměru 28 let. Od roku 2014 věk prvorodičky přesahuje hranici 29 let a **v roce 2020 dosáhl 29,6 let. Průměrný věk matky bez ohledu na pořadí narozeného dítěte a průměrný věk prvorodiček byl v roce 2020 ve srovnání s rokem 2000 o více než 4 roky vyšší** (4,4 u matek celkem a 4,6 roku u prvorodiček).

Graf Průměrný věk rodičů živě narozených dětí v Jihomoravském kraji

Z celkového počtu živě narozených v kraji v roce 2020 se 5 645 dětí narodilo matkám svobodným, rozvedeným či vdovám. Podíl 43,9 % narozených mimo manželství meziročně mírně vzrostl. Příznivou skutečností bylo, že nedošlo k výraznému nárůstu počtu narozených dětí bez uvedeného otce. Meziročně se jejich počet sice zvýšil o 18 na 907, ale například v roce 2010 nebyl uveden otec u 1 237 dětí narozených mimo manželství.

Vcelku výrazně se lišil **průměrný věk matek podle rodinného stavu** – vdané matky v roce 2020 měly při porodu v průměru 31,8 roku a byly o 1,2 roku starší než matky svobodné, rozvedené či vdovy. Nejnižší průměrný věk v minulých letech měly zpravidla matky živě narozených dětí, které se narodily mimo manželství a u nichž nebyl uveden otec. V roce 2020 měly tyto matky v průměru 29,1 roku a proti vdaným matkám byly o 2,7 roku mladší.

KOMENTÁŘ

Tab. 1 Živě narozené děti a průměrný věk matky při narození dítěte v Jihomoravském kraji

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet živě narozených dětí	9 617	11 149	13 040	12 771	13 193	13 509	13 594	13 328	12 859
narození v manželství	8 009	8 209	8 375	7 270	7 525	7 615	7 636	7 641	7 214
narození mimo manželství	1 608	2 940	4 665	5 501	5 668	5 894	5 958	5 687	5 645
s uvedením otce	.	.	3 428	4 418	4 703	4 965	5 070	4 798	4 738
bez uvedení otce	.	.	1 237	1 083	965	929	888	889	907
Podíl živě narozených dětí mimo manželství (%)	16,7	26,4	35,8	43,1	43,0	43,6	43,8	42,7	43,9
Průměrný věk matky při narození dítěte									
celkem	26,9	28,8	30,2	30,9	30,9	31,1	31,1	31,3	31,3
prvního	25,0	27,0	28,3	29,2	29,1	29,3	29,4	29,6	29,6
druhého	27,7	29,8	31,2	31,9	32,0	32,2	32,1	32,1	32,1
třetího	30,8	32,3	33,5	34,3	34,4	34,6	34,6	34,4	34,4

Při pohledu na **zastoupení věkových skupin matek** je zřejmé, že v roce 2000 bylo nejvíce matek v kraji ve věku 25 až 29 let a druhou nejpočetnější věkovou skupinou byly matky ve věku 20 až 24 let. V roce 2003 se na druhé místo v četnosti dostala věková skupina 30 až 34 let. Věková skupina 25 až 29 let si prvenství v zastoupení udržela až do roku 2007 a **od roku 2008 až dosud jsou nejpočetnější skupinou právě matky ve věku 30 až 34 let.**

Tab. 2 Matky živě narozených dětí v Jihomoravském kraji

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Průměrný věk matky při narození dítěte									
v manželství	27,1	29,3	30,9	31,7	31,7	31,8	31,8	31,8	31,8
mimo manželství	25,9	27,3	29,0	29,9	30,0	30,2	30,4	30,5	30,6
s uvedením otce	.	.	29,5	30,3	30,2	30,5	30,6	30,8	30,9
bez uvedení otce	.	.	27,6	28,3	28,5	28,7	29,0	29,4	29,1
Matky živě narozených dětí v tom podle věku:									
do 14	2	1	-	1	1	1	3	1	3
15 - 19	409	323	258	181	175	182	169	148	153
20 - 24	3 025	1 710	1 532	1 319	1 388	1 293	1 287	1 104	1 115
25 - 29	3 920	4 752	4 180	3 788	3 933	4 042	4 023	4 071	3 844
30 - 34	1 512	3 221	4 895	4 702	4 811	4 885	5 032	4 901	4 748
35 - 39	505	810	1 721	2 238	2 306	2 459	2 364	2 388	2 291
40 - 44	63	122	202	360	386	472	514	529	512
45 - 49	6	7	12	19	20	22	33	33	29
50 a více	-	-	1	-	1	2	-	-	1

Pozn. Rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a počtem matek živě narozených tvoří děti narozené při vícečetných porodech

Zvyšování průměrného věku matky při narození dítěte doprovázelo i zvyšování **průměrného věku otců**. Při pohledu na tabulky i graf lze konstatovat, že vývoj průměrného věku v jednotlivých „kategoriích rodičů“ (matka, matka dítěte narozeného v manželství, matka dítěte mimo manželství, otec), byl velmi podobný. Ve sledovaných letech se prakticky uchovávaly i vzájemné odstupy mezi jednotlivými kategoriemi. V roce 2000 měl otec při narození dítěte v průměru 29,9 let a byl o 3,0 roku starší než matka dítěte. **V roce 2020 se průměrný věk otce proti roku 2000 zvýšil o 4,4 roku na 34,3 roku**, oproti matce dítěte byl otec v roce 2020

KOMENTÁŘ

také starší o 3,0 roku. Z tabulky je také zřejmé, že **věk otců celkem i v jednotlivých členěních se v posledních 5 letech téměř nezměnil.**

Tab. 3 Otcové živě narozených dětí v Jihomoravském kraji

	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Průměrný věk otce při narození dítěte									
celkem	29,9	32,0	33,4	34,2	34,1	34,3	34,2	34,3	34,3
v manželství	29,9	32,0	33,6	34,5	34,5	34,7	34,6	34,6	34,6
mimo manželství	.	.	32,7	33,5	33,5	33,5	33,7	33,9	33,9
Otcové živě narozených dětí v tom podle věku:	7 852	8 049	11 577	11 542	12 064	12 446	12 554	12 302	11 808
15 - 19	34	4	21	22	18	17	12	22	13
20 - 24	1 236	352	479	464	499	535	525	409	383
25 - 29	3 325	2 660	2 428	2 127	2 317	2 336	2 399	2 519	2 363
30 - 34	1 983	3 222	4 840	4 169	4 309	4 397	4 433	4 245	4 133
35 - 39	885	1 251	2 671	3 188	3 279	3 221	3 234	3 061	3 036
40 - 44	260	399	797	1 142	1 214	1 447	1 458	1 483	1 338
45 - 49	92	121	239	305	283	337	346	424	402
50 - 54	28	32	66	86	101	109	107	98	98
55 - 59	4	4	23	23	30	24	28	28	28
60 +	5	4	13	16	14	23	12	13	14

Tak, jak bylo možno uvést věkovou strukturu matek, stejně tak je možno charakterizovat i **věkovou skladbu otců dětí** (bez dalšího rozlišení). Vzhledem k tomu, že rozmezí věku otců bylo širší, bylo tomuto stavu uzpůsobeno i rozpětí věkových skupin v tabulce 3. Nejpočetnější skupinou otců byla v roce 2000 věková kategorie 25 až 29 let. Převaha počtu otců v tomto věku přetrvávala do roku 2003. **Od roku 2004 až dosud je nejčetnější skupinou kategorie otců ve věku 30 až 34 let.**

Kontakt:

Ing. Karel Adam
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: karel.adam@czso.cz
tel.: 542 528 172